

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (Ιούλιος 2007)

Συγγραφέας: ΧΑΡΗΣ ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ

Το κάψιμο της Πάρνηθας, όπως από καρδιάς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είπε, μας μάτωσε την καρδιά, γιατί η Πάρνηθα εκτός του μεγάλου οικολογικού ενδιαφέροντος έχει και ένα συμβολικό χαρακτήρα για τους Αθηναίους.

Οι Έλληνες είμαστε συναισθηματικός λαός. Αντιδρούμε έντονα και ξεχνάμε εύκολα. Δεν υπάρχει συνέχεια και προσωποποιημένη ευθύνη. Και αυτό συνιστά τη συνταγή της οπισθοδρόμησης και της επανάληψης λαθών. Χώρια που δημιουργείται ένα αρνητικό πολιτισμικό πρότυπο πολίτη, που βασίζεται στο ανεύθυνο, την ιδιοτέλεια, τη μαγκιά και το νόμο μηδενικής εφαρμογής. Κυρίως όμως μετά τα πρώτα έντονα εικοσιτετράωρα τα πάντα ξεχνιούνται, τα μίντια στρέφονται σε άλλα επίκαιρα και συνήθως δυσάρεστα κοινωνικά γεγονότα. Τα αποτελέσματα όμως μίας καταστροφής θέλουν χρόνο και η προσπάθεια πρέπει να είναι συνεχής. Αυτό λείπει. Για το λόγο αυτό χρειαζόμαστε θεσμούς που θα διασφαλίζουν τη συνέχεια και θα είναι εμπροσθοβαρείς, θα κοιτάνε και θα σχεδιάζουν το μέλλον.

Από αυτή τη σκοπιά η τραγωδία της Πάρνηθας μας υποχρεώνει σε ένα αναστοχασμό με στόχο τη συμβολή με συγκεκριμένες προτάσεις που θα βλέπουν το μέλλον και θα διασφαλίζουν τη συνέχεια της πολιτικής δράσεως, όταν θα σβήνουν τα φώτα της δημοσιότητας.

Ας μου επιτραπεί λοιπόν στο πλαίσιο αυτό, να διατυπώσω μόνο μία συγκεκριμένη πρόταση, που μπορεί και πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα, πρόταση που κοιτάει το μέλλον, τη συνέχεια και την κοινωνική ευθύνη.

Η πρόταση αυτή συνίσταται στην ίδρυση μίας νέας ανεξάρτητης αρχής με αντικείμενο την προστασία του περιβάλλοντος σε μία χώρα όπου η φυσική καλλονή της συνιστά από μόνη της ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Πιστεύω ότι το δημόσιο αγαθό του περιβάλλοντος χρειάζεται ένα συνήγορο, ένα Συνήγορο του Περιβάλλοντος που να διασφαλίζει τη διαφάνεια και τον έλεγχο σε θέματα περιβάλλοντος. Παράλληλα με τη συγκέντρωση διάσπαρτων υπαρκτών αρμοδιοτήτων μία τέτοια

αρχή μπορεί να έχει ως αντικείμενο ενδεικτικά:

- Τον ετήσιο έλεγχο και τη δημόσια καταγραφή της κατάστασης των αυθαιρέτων με χρήση όλων των σύγχρονων μέσων (όπως π.χ. με αεροφωτογραφίες) και φυσικά τη δημοσιοποίηση στοιχείων συγκεκριμένων που εξατομικεύουν την ευθύνη με ετήσια έκθεση που θα κατατίθεται στη Βουλή των Ελλήνων και θα δίδεται στη δημοσιότητα.

- Τον έλεγχο της πορείας αποκατάστασης περιβαλλοντικών καταστροφών από πυρκαγιές, θαλάσσιες ρυπάνσεις κ.λπ.

- Την υποδοχή και διερεύνηση καταγγελιών σε θέματα περιβάλλοντος και μετά από ένα επιβαλλόμενο εκ πρώτης όψεως έλεγχό τους τη διενέργεια όλων των νομίμων ενεργειών για συνέπειες και την παρακολούθηση της πορείας των υποθέσεων ενώπιον των νομίμων αρχών (της εκτελεστικής ή της δικαστικής εξουσίας).

- Την υποβολή ετήσιας έκθεσης με συγκεκριμένες προτάσεις προς την εκτελεστική εξουσία.

Με την ίδρυση του Συνηγόρου του Περιβάλλοντος θα αυξηθεί η κοινωνική ευθύνη και συγχρόνως θα ασκείται (η επιβαλλόμενη) πίεση στην εκτελεστική εξουσία (κατά συγκεκριμένο τρόπο) να παίρνει άμεσα μέτρα και πάντως εντός έτους, χωρίς δηλαδή να αφήνεται η κατάσταση των αυθαιρέτων να σωρεύεται και να δημιουργείται κρίσιμη κοινωνική μάζα που στη συνέχεια θα οδηγεί σε νέα γενιά νομιμοποίησης αυθαιρέτων κλπ.

Η ίδρυση ενός Συνηγόρου του Περιβάλλοντος παράλληλα με άλλα μέτρα όπως ενδεικτικά η νομοθετική διεύρυνση του καθεστώτος του εθνικού δρυμού στις καμένες περιοχές, ο εθνικός σχεδιασμός διατήρησης και ανάπτυξης χώρων πρασίνου στην επικράτεια, ο υποχρεωτικός προληπτικός έλεγχος από το Συμβούλιο της Επικρατείας νόμων που επηρεάζουν άμεσα το περιβάλλον (αντί της ανεπίτρεπτης συνταγματικής συρρίκνωσης των αρμοδιοτήτων και του ρόλου του) μπορούν να δημιουργήσουν ένα συνεκτικό δημόσιο χώρο -των πολιτών- (πέρα από την εκτελεστική και δικαστική εξουσία) που θα συμβάλλει στην πλέον αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και στη χάραξη μίας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής περιβάλλοντος. Έτσι θα

ατενίζουμε ξανά το μέλλον με περισσότερη σιγουριά και αισιοδοξία, αντί να περιμένουμε του χρόνου με βεβαιότητα να θρηνήσουμε νέες περιβαλλοντικές καταστροφές.

Αυτό το αίτημα της συνέχειας που τόσο λείπει στην ελληνική πολιτική πραγματικότητα, ήταν και ένα από τα κεντρικά μηνύματα της συγκέντρωσης διαμαρτυρίας για την Πάρνηθα, της Κυριακής.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 15 Ιουλίου 2007, σ. 6.